

Aplicacions Estadístiques

Enginyeria Edificació 2009/10.

Antonio E. Teruel

Temari

- ▶ **Estadística Descriptiva**

- Tema 1. **Anàlisi exploratori de dades.**

- Tema 2. Distribucions estadístiques bidimensionals.

- ▶ Probabilitat.

- Tema 3. Teoria de la probabilitat.

- ▶ Estadística Inferencial.

- Tema 4. Variables aleatòries discretes.

- Tema 5. Variables aleatòries contínues.

- Tema 6. Estimació de paràmetres.

- Tema 7. Contrast d'hipotesis.

Mesures de tendència central

- ▶ El conjunt de valors de freqüència associats a una variable estadística rep el nom de **distribució de freqüències** de la variable.
  - ▶ Les característiques principals d'una distribució de freqüències es poden resumir amb uns pocs valors numèrics anomenats **estadístics**.
  - ▶ Els **estadístics de tendència central** resumeixen el comportament global de la distribució.
    - ▶ **Moda**: valor amb màxima freqüència absoluta.
    - ▶ **Mitjana**: mitjana aritmètica dels valors (únicament variables quantitatives)
    - ▶ **Mediana**: valor que ocupa la posició central de les dades ordenades (Únicament variables quantitatives i ordinals)
      - ▶ **Percentil** P_p : valor x tal que el $p\%$ dels valors de la distribució són inferiors o iguals a x .
      - ▶ **Quartils**: $Q_1 = P_{25}$, $Q_2 = P_{50}$ i $Q_3 = P_{75}$.
- La mitjana és igual al percentil 50 i al 2^{on} quartil.

Mesures de tendència central

► Exemple: **Moda**

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$n = 10 \quad f = 1$$

Mesures de tendència central

► Exemple: **Moda**

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$n = 10$ $f = 1$

Mesures de tendència central

► Exemple: Mediana

$$n = \begin{cases} d_{(\frac{n+1}{2})} & n \text{ impar} \\ \frac{d_{(n/2)} + d_{(n/2+1)}}{2} & n \text{ par} \end{cases}$$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
7
6
4
7

⇒

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

⇒

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$n = 10 \quad f = 1$$

Mesures de tendència central

► Exemple: Mediana

$$n = \begin{cases} d_{(\frac{n+1}{2})} & n \text{ impar} \\ \frac{d_{(n/2)} + d_{(n/2+1)}}{2} & n \text{ par} \end{cases}$$

d_i		d_i	
7		4	
5		5	
9		5	
7		6	
5	$\Rightarrow$	6	$\Rightarrow$
6		7	
7		7	
6		7	
4		7	
7		9	

mediana 6.5

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$n = 10$ $f = 1$

Mesures de tendència central

► Exemple: Mediana

$$n = \begin{cases} d_{(\frac{n+1}{2})} & n \text{ impar} \\ \frac{d_{(n/2)} + d_{(n/2+1)}}{2} & n \text{ par} \end{cases}$$

$\Rightarrow$

mediana 6.5

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$n = 10 \quad f = 1$

Mesures de tendència central

- Exemple: **Percentils** $k = \text{Int} \left(\frac{n \cdot p}{100} \right)$, $d = \frac{n \cdot p}{100} - k$,

$$P_p = \begin{cases} d_{k+1} & \text{si } d \neq 0 \\ \frac{d_k + d_{k+1}}{2} & \text{si } d = 0 \end{cases}$$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
6
4
7

$\Rightarrow$

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

$\Rightarrow$

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$n = 10 \quad f = 1$$

Mesures de tendència central

► Exemple: **Percentils** $k = \text{Int} \left(\frac{n \cdot p}{100} \right)$, $d = \frac{n \cdot p}{100} - k$,

$p = 20 \rightarrow k = 2, d = 0$

$$P_p = \begin{cases} d_{k+1} & \text{si } d \neq 0 \\ \frac{d_k + d_{k+1}}{2} & \text{si } d = 0 \end{cases}$$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
6
4
7

P_{20}

$\Rightarrow$

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

$\Rightarrow$

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$n = 10$ $f = 1$

Mesures de tendència central

- Exemple: **Percentils** $k = \text{Int} \left(\frac{n \cdot p}{100} \right)$, $d = \frac{n \cdot p}{100} - k$,

$$p = 20 \rightarrow k = 2, d = 0$$

$$P_p = \begin{cases} d_{k+1} & \text{si } d \neq 0 \\ \frac{d_k + d_{k+1}}{2} & \text{si } d = 0 \end{cases}$$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
6
4
7

P_{20}

$\Rightarrow$

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

$\Rightarrow$

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$n = 10 \quad f = 1$$

Mesures de tendència central

- Exemple: **Percentils** $k = \text{Int} \left(\frac{n \cdot p}{100} \right)$, $d = \frac{n \cdot p}{100} - k$,

$$P_p = \begin{cases} d_{k+1} & \text{si } d \neq 0 \\ \frac{d_k + d_{k+1}}{2} & \text{si } d = 0 \end{cases}$$

$$p = 20 \rightarrow k = 2, d = 0$$

$$p = 65 \rightarrow k = 6, d = 5$$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
6
4
7

P_{20}

$\Rightarrow$

P_{65}

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

$\Rightarrow$

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$n = 10 \quad f = 1$$

Mesures de tendència central

► Exemple: **Percentils** $k = \text{Int} \left(\frac{n \cdot p}{100} \right)$, $d = \frac{n \cdot p}{100} - k$,

$$P_p = \begin{cases} d_{k+1} & \text{si } d \neq 0 \\ \frac{d_k + d_{k+1}}{2} & \text{si } d = 0 \end{cases}$$

$p = 20 \rightarrow k = 2, d = 0$

$p = 65 \rightarrow k = 6, d = 5$

d_i
7
5
9
7
5
6
7
6
4
7

P_{20}

$\Rightarrow$

P_{65}

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

$\Rightarrow$

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$n = 10$ $f = 1$

Mesures de tendència central

► Exemple: Quartils

$$Q_1 = P_{25}, Q_2 = P_{50} \text{ i } Q_3 = P_{75}.$$

d_i	7	5	9	7	5	6	7	7	6	4	7
$\Rightarrow$											
d_i	4	5	5	6	6	7	7	7	7	7	9
$\Rightarrow$											
x_i	4	5	6	7	9						
n_i	1	2	2	4	1						
N_i	1	3	5	9	10						
f_i	0.1	0.2	0.2	0.4	0.1						
F_i	0.1	0.3	0.5	0.9	1.0						
p_i	10	20	20	40	10						
P_i	10	30	50	90	100						

$n = 10$ $f = 1$

Mesures de tendència central

► Exemple: **Mitjana**

$$\bar{x} = \frac{d_1 + d_2 + \dots + d_n}{n}$$

$$\bar{x} = \frac{x_1 n_1 + x_2 n_2 + \dots + x_k n_k}{n}$$

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

⇒

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

Mesures de tendència central

► Exemple: **Mitjana**

$$\bar{x} = \frac{d_1 + d_2 + \dots + d_n}{n}$$

$$\bar{x} = \frac{x_1 n_1 + x_2 n_2 + \dots + x_k n_k}{n}$$

d_i
4
5
5
6
6
7
7
7
7
9

⇒

x_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
4	1	1	0.1	0.1	10	10
5	2	3	0.2	0.3	20	30
6	2	5	0.2	0.5	20	50
7	4	9	0.4	0.9	40	90
9	1	10	0.1	1.0	10	100

$$\bar{x} = 6.3$$

$$63 \rightarrow \bar{x} = \frac{63}{10} = 6.3$$

Mesures de tendència central, tablas con intervalos

- **Moda:** Sigui $[x_M, x_{M+1}]$ l'interval que conté la freqüència més gran

$$\text{moda} = \frac{x_M + x_{M+1}}{2}$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
$[0, 4)$	2	1	1	0.05	0.05	5	5
$[4, 5)$	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
$[5, 7)$	6	9	13	0.45	0.65	45	65
$[7, 9)$	8	5	18	0.25	0.90	25	90
$[9, 10)$	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, tablas con intervalos

- **Moda:** Sigui $[x_M, x_{M+1}]$ l'interval que conté la freqüència més gran

$$\text{moda} = \frac{x_M + x_{M+1}}{2}$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
$[0, 4)$	2	1	1	0.05	0.05	5	5
$[4, 5)$	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
$[5, 7)$	6	9	13	0.45	0.65	45	65
$[7, 9)$	8	5	18	0.25	0.90	25	90
$[9, 10)$	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, tablas con intervalos

- **Moda:** Sigui $[x_M, x_{M+1}]$ l'interval que conté la freqüència més gran

$$\text{moda} = \frac{x_M + x_{M+1}}{2} = \frac{5 + 7}{2} = 6$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
$[0, 4)$	2	1	1	0.05	0.05	5	5
$[4, 5)$	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
$[5, 7)$	6	9	13	0.45	0.65	45	65
$[7, 9)$	8	5	18	0.25	0.90	25	90
$[9, 10)$	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, taules amb intervals

- **Percentil:** Sigui $[x_k, x_{k+1}]$ l'interval que conté el percentil

$$P_p = x_k + \frac{\frac{p \cdot n}{100} - N_{k-1}}{n_k} (x_{k+1} - x_k);$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
$[0, 4)$	2	1	1	0.05	0.05	5	5
$[4, 5)$	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
$[5, 7)$	6	9	13	0.45	0.65	45	65
$[7, 9)$	8	5	18	0.25	0.90	25	90
$[9, 10)$	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, taules amb intervals

- **Percentil:** Sigui $[x_k, x_{k+1}]$ l'interval que conté el percentil

$$P_p = x_k + \frac{\frac{p \cdot n}{100} - N_{k-1}}{n_k} (x_{k+1} - x_k);$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
[0, 4)	2	1	1	0.05	0.05	5	5
[4, 5)	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
[5, 7)	6	9	13	0.45	0.65	45	65
[7, 9)	8	5	18	0.25	0.90	25	90
[9, 10)	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, taules amb intervals

- **Percentil:** Sigui $[x_k, x_{k+1}]$ l'interval que conté el percentil

$$P_p = x_k + \frac{\frac{p \cdot n}{100} - N_{k-1}}{n_k} (x_{k+1} - x_k);$$

$$P_{75} = 7 + \frac{0.75 \cdot 10 - 13}{5} (9 - 7) = 7.8$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
[0, 4)	2	1	1	0.05	0.05	5	5
[4, 5)	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
[5, 7)	6	9	13	0.45	0.65	45	65
[7, 9)	8	5	18	0.25	0.90	25	90
[9, 10)	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, taules amb intervals

► Mitjana:

$$\bar{x} = \frac{m_1 n_1 + m_2 n_2 + \dots + m_k n_k}{n}$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
[0, 4)	2	1	1	0.05	0.05	5	5
[4, 5)	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
[5, 7)	6	9	13	0.45	0.65	45	65
[7, 9)	8	5	18	0.25	0.90	25	90
[9, 10)	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$

Mesures de tendència central, taules amb intervals

► Mitjana:

$$\bar{x} = \frac{m_1 n_1 + m_2 n_2 + \dots + m_k n_k}{n}$$

$$\bar{x} = \frac{2*1+4.5*3+6*9+8*5+9.5*2}{10} = 6.425$$

x_i	m_i	n_i	N_i	f_i	F_i	p_i	P_i
$[0, 4)$	2	1	1	0.05	0.05	5	5
$[4, 5)$	4.5	3	4	0.15	0.20	15	20
$[5, 7)$	6	9	13	0.45	0.65	45	65
$[7, 9)$	8	5	18	0.25	0.90	25	90
$[9, 10)$	9.5	2	20	0.10	1.00	10	100

$$n = 10$$

$$f = 1$$